नो देवान् वञ्चयित्वा किञ्चिदपि कर्म कर्त्तुं शक्यं। अहोरात्र-व्यतिरिक्तस्य कालविशेषस्याभावात्। 'इति रात्राय' इत्येतादृशी विद्यासंयुक्ता रात्रिर्यस्मिन् कर्मणि तदर्थं, एते यजमानाः 'दीक्षित' नियमं स्वीकृतवन्तः, 'इति रात्राय' इति एतादृशी विद्यारहिता रात्रिर्यस्मिन् कर्मणि तदर्थं, एते यजमानाः 'व्रतमुपागुः' नियमविशेषं प्राप्ताः, 'इति' एवं, ये यजमाना विद्यासंयुक्ताः, ये च विद्यारहिताः 'तान्' सर्व्वान्, अहोरात्रदेवता जानन्तीति शेषः। इहैव तेषु द्विविधेषु मध्ये यः पुमानेवं पूर्वोक्तरूपं सावित्रमग्निं न वेत्ति तस्य 'अनेवंविदुषः', यजमानस्य, 'शेवधिं' निधिसमानं फलं, स्वर्गलोके 'धयन्ति' अहोरात्रदेवताः प्रथमं तत्सारं पिबन्ति, 'सः' विद्यारहितो यजमानः, 'धीतं' अहोरात्रैः पीतं, 'शेवधिं' कर्मफलं, 'अनु' पश्चात्, निष्पीडितरसेक्षुवन्निःसारं, 'परैति' प्राप्नोति॥

(५) विद्यारहितस्य सम्पूर्णफलाभावं व्यतिरेकमुक्त्वा विद्यासंयुक्तस्य तत्सद्भावरूपमन्वयं दर्शयति। "अथ यो हैवेतमग्निꣳ सावित्रं वेद ॥ २ ॥ तस्य हैवाहोरात्राणि। अमुष्मिꣳल्लोके शेवधिं न धयन्ति। अधीतꣳ हैव स शेवधिमनु परैति" इति। विद्याहीनाद्वैलक्षण्यार्थोऽथशब्दः। 'यः' पुमान्, 'एतं सावित्रमग्निं' यथोक्तप्रकारेण 'वेद'। 'तस्यैव', 'शेवधिं' निधिसमानं फलं, अहोरात्रदेवताः स्वर्गलोके, 'न धयन्ति' स्वयं न पिबन्ति। किन्तु तस्यैव सर्व्वं प्रयच्छन्ति। 'अधीतं' तैर्देवैरर्पितं, 'शेवधिं' निधिसदृशं सम्पूर्णं कर्मफलं, 'सः' विद्वान्, अनुक्रमेण प्राप्नोति॥